A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2005. december 21.)

az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 81. cikke és az EGT-megállapodás 53. cikke szerinti eljárással kapcsolatban a Flexsys NV, Bayer AG, Crompton Manufacturing Company Inc. (a korábbi Uniroyal Chemical Company Inc.), Crompton Europe Ltd, Chemtura Corporation (a korábbi Crompton Corporation), General Química SA, Repsol Química SA és Repsol YPF SA vállalkozásokkal szemben

(COMP/F/C.38.443 ügy – Gumiipari vegyi anyagok)

(az értesítés a C(2005) 5592. számú dokumentummal történt)

(csak az angol, német és spanyol nyelvű szöveg hiteles)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2006/902/EK)

1. A JOGSÉRTÉS ÖSSZEFOGLALÁSA

1.1. Címzettek

(1) Ennek a határozatnak a következő vállalkozások a címzettjei:

— Flexsys N.V.;

— Bayer AG;

— Crompton Manufacturing Company, Inc. (a korábbi Uniroyal Chemical Company Inc.);

— Crompton Europe Ltd;

— Chemtura Corporation (a korábbi Crompton Corporation);

— General Química SA;

— General Química SA;

— Repsol YPF SA.

(2) A határozat címzettjei az Európai Közösséget létrehozó szerződés 81. cikkének, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás 53. cikkének egyszeri, többoldalú és folyamatosan fennálló megsértésében vettek részt, ami kiterjedt az árak rögzítésére és bizonyos gumiipari vegyi anyagokra (antioxidánsok, ózongátlók és elsődleges kötésgyorsítók) vonatkozó bizalmas információk kicserélésére az Európai Gazdasági Térség területén és világszerte a piacokon.

1.2. A gumiipari vegyi anyagok ágazata

(3) A gumiipari vegyi anyagok szintetikus vagy szerves vegyi anyagok, amelyek a gumigyártás során javítják a termelékenységet és a termékek jellemzőit, főként a járművek gumiabroncsa esetében. A kartell által érintett, az antioxidánsokat, ózongátlókat és elsődleges kötésgyorsítókat magában foglaló EGT-piac értékét 2001-ben 200 millió euróra becsülték.

(4) A gumiipari vegyi anyagok legfontosabb előállítója világszinten a Flexsys, a Bayer és a Chemtura (a korábbi Crompton), amelyek együttesen a gumiipari vegyi anyagok világpiacának nagyjából a felét adják. Néhány jelentős kisebb méretű versenytárs is jelen van, mint a General Química (Spanyolország), a Duslo (Szlovákia), az Istrochem (Szlovákia), a Noveon (USA) és a Great Lakes (USA), valamint sok kisvállalat, különösen Ázsiában.

(5) A gumiipari vegyi anyagok legfontosabb vásárlói a globális tevékenységet folytató nagy abroncsgyártó cégek: a Michelin (Franciaország), a Goodyear (USA), a Bridgestone/Firestone (Japán), a Continental (Németország) és a Pirelli (Olaszország), amelyek összesítve a világszintű felhasználás 35-40 %-át teszik ki.

(6) A gumiipari vegyi anyagok piaca földrajzi vonatkozásban az 1990-es évek közepén vált regionálisból világpiaccá. Ez a kartell tárgyára is hatással volt, mivel a felek 1995 után túlnyomórészt a világpiaci áremelésekről kötöttek megállapodásokat.

1.3. A kartell működése

(7) Bár vannak arra utaló jelek, hogy a gumiipari vegyi anyagok ágazatán belül az 1970-es években – legalább is alkalomszerűen – már előfordult összejátszáson alapuló gyakorlat, a Bizottság a Flexsys, a Bayer és a Crompton (Chemtura) vállalkozásokkal kapcsolatban csak az 1996-2001 közötti időszakra vonatkozóan rendelkezik a kartell fennállására vonatkozó kellően megalapozott bizonyítékkal. Az említett vállalkozások 1996-ban, 1998-ban, 1999-ben, 2000-ben és 2001-ben bizonyíthatóan megállapodást kötöttek bizonyos gumiipari vegyi anyagok (antioxidánsok, ózongátlók és elsődleges kötésgyorsítók) EGT- és világpiaci áremelését illetően. A General Química, amely részlegesen érintett szereplőnek tekinthető, 1999-ben és 2000-ben vett részt a fenti megállapodásokban.

(8) Az áremelések összehangolása rendszerint általános séma szerint zajlott, beleértve a versenytársak közötti kapcsolattartást az ügyfeleknek történő bejelentést megelőző előkészítő fázisban, majd az ügyfelekkel való tárgyalások során, végül a szerződéskötést követően a megállapodások betartása, illetve a piaci siker ellenőrzése érdekében. Az összehangolt fellépést megelőző kapcsolattartás során a felek igyekeztek megállapodásra jutni egy javasolt áremelésben, annak összegében, az érintett termékkörben és földrajzi területben, valamint a bejelentések időzítésében és az irányító személyben. A végrehajtási szakaszban a hangsúly az ügyfelek bejelentett áremeléssel kapcsolatos reakcióján, illetve azon volt, hogy megosszák egymással az ügyfelekkel folytatott ártárgyalásokra vonatkozó álláspontokat. Az ezt követő kapcsolattartás jellemzően az egyes ügyfelekkel megállapodott mennyiségekre és árakra vonatkozó részletes információk kicserélésére terjedt ki.

1.4. **Eljárás**

(9) A gumiipari vegyi anyagok ágazatára kiterjedő vizsgálat kezdetét az jelentette, hogy a Flexsys 2002 áprilisában feltételes bírság alóli mentességet kérelmezett, melyet 2002 júniusában kapott meg. A Bizottság ezt követően 2002 szeptemberében helyszíni ellenőrzést tartott a Bayer, a Crompton Europe és a General Química telephelyén.

(10) A Crompton (most Chemtura), a Bayer és a General Química 2002. október 8-án, 2002. október 24-én, illetve 2004. június 7-én nyújtotta be bírság alóli mentességre vonatkozó kérelmét. A Bizottság az összes kérelmezőt kellő időben értesítette a bírság csökkentésére vonatkozó szándékáról.

(11) 2005. április 12-én a Bizottság a Bayer, a Crompton, a Crompton Europe, az Uniroyal Chemical Company, a Flexsys, az Akzo Nobel, a Pharmacia (korábban Monsanto), a General Química, a Repsol Química, a Repsol YPF, a Duslo, a Prezam, a Vagus és az Istrochem ellen szóló kifogási nyilatkozatot fogadott el. A szóbeli meghallgatást 2005. július 18-án tartották. Ezt követően lezárták az Akzo Nobel NV, a Pharmacia Corporation, a Duslo a.s., Prezam a.s., a Vagus a.s. és az Istrochem a.s. elleni eljárásokat.

1.5. **Felelősség**

(12) A Repsol YPF SA és a Repsol Química SA ugyan nem vett részt a kérdéses megállapodásban, mégis felelősséggel tartoznak százszázalékos tulajdonú leányvállalatuk, a General Química tevékenységéért.

2. **PÉNZBÍRSÁGOK**

2.1. **Alapösszeg**

(13) A bírság alapösszegét a jogsértés súlyosságától és időtartamától függően határozzák meg.

2.1.1. *Súlyosság*

(14) A jogsértés súlyosságának vizsgálatakor a Bizottság figyelembe veszi a jogsértés jellegét, tényleges piaci hatását – amennyiben mérhető –, és az érintett földrajzi piac méretét.

(15) A jogsértést annak jellegére és földrajzi kiterjedésére tekintettel nagyon súlyosnak kell minősíteni (jelen esetben a jogsértést elsősorban a kartelltagok között az árak EGT-n belüli és egyéb területen történő rögzítésére irányuló titkos összejátszás jelentette, amely a bizalmas információk kicserélésén alapult).

2.1.2. *Megkülönböztetett elbánás*

(16) A nagyon súlyos jogsértések kategóriájában a kiszabható bírságok skálája lehetővé teszi, hogy a vállalkozások megkülönböztetett bánásmódban részesüljenek, figyelembe véve a jogsértőknek azt a tényleges gazdasági képességét, amellyel a versenynek jelentős károkat okozhatnak; továbbá lehetővé teszi azt is, hogy a bírságot a kellő visszatartó hatásnak megfelelő mértékben szabják meg.

(17) Tekintetbe véve, hogy mind a kartell földrajzi kiterjedése, mind a gumiipari vegyi anyagok piaca alapvetően globális jellegű, a bírságok kiszámításánál referenciaértékként a jogsértés utolsó teljes éve, 2001 világpiaci részesedési adatait vették alapul.

(18) A legnagyobb gazdasági szereplő a Flexsys volt, kb. [20-30] %-os piaci részesedéssel, ezért az első kategóriába sorolandó. A kb. [10-20] %-os piaci részesedéssel rendelkező Bayer a második kategóriába kerül. A kb. [10-20] %-os piaci részesedéssel rendelkező Crompton a harmadik kategóriába kerül. Végül a kb. [0-10] %-os piaci részesedéssel rendelkező General Química a negyedik kategóriába kerül. Az alapösszegeket a piaci részesedésnek megfelelően arányosan, de nem egyszerű számtani módszerrel állapítják meg.

2.1.3. *Kellő visszatartó hatás*

(19) A nagyon súlyos jogsértések kategóriájában a kiszabható bírságok skálája szintén lehetővé teszi, hogy az egyes vállalkozásokra – figyelembe véve azok méretét – olyan bírságokat szabjanak ki, amelyek mértéke kellőképpen elrettentő hatású. 2004-ben a vállalkozások összesített forgalma az alábbiak szerint oszlott meg: Bayer - 29,7 milliárd EUR; Crompton – kb. 2 milliárd EUR; Flexsys – kb. 425 millió EUR és Repsol YPF 41,7 milliárd EUR. Ennek megfelelően a Bizottság helyénvalónak ítéli, hogy a kiszabott bírságot a Bayer esetében kétszeresére, a Repsol esetében 2,5-szeresére növeljék.

2.1.4. *A bírság növelése az időtartam alapján*

(20) A Flexsys, a Bayer és a Uniroyal (benne a Crompton Europe) hat évig tartó jogsértést követett el, míg a Crompton Corporation (jelenleg Chemtura) öt év négy hónapnyi jogsértésért tehető felelőssé. Ezek a vállalkozások hosszú távú jogsértést követtek el, ezért alapbírságukat a jogsértés minden egyes teljes éve után 10 %-kal kell megnövelni.

(21) A General Química nyolc hónapig tartó jogsértést követett el. Mivel a jogsértés ebben az esetben nem tesz ki egy évet, a bírság összegét nem kell megnövelni.

2.2. **Enyhítő körülmények**

(22) A General Química a kartell többi résztvevőjéhez képest passzív és csekély szerepet játszott a jogsértésben, ezért 50 %-kal csökkenteni kell a bírságát.

2.3. **A bírság kiszabásának mellőzéséről vagy a bírság összegének csökkentéséről szóló 2002. évi közlemény alkalmazása**

2.3.1. *Mentesség*

(23) A Flexsys volt az első, amely az általa szolgáltatott bizonyítékok révén elősegítette, hogy a Bizottság határozatot fogadhasson el a gumiipari vegyi anyagok ágazatán belüli állítólagos kartell kivizsgálásáról. A Flexsys teljes mértékben, folyamatosan és eredményesen együttműködött a Bizottsággal az igazgatási eljárás során, valamint a Bizottság rendelkezésére bocsátotta a rendelkezésére álló összes bizonyítékot a feltételezett jogsértéssel kapcsolatban. A Flexsys legkésőbb akkor hagyott fel a feltételezett jogsértésben való részvétellel, amikor az engedékenységi közlemény keretében bizonyítékot nyújtott be és nem tett lépéseket az irányba, hogy egyéb vállalatokat kényszerítsen a jogsértésben való részvételre. Ezért a Flexsys a bírságok alól teljes mentességben részesül.

(24) A Crompton megkérdőjelezte a Flexsys mentességét, mondván – *többek között* – hogy a Flexsys nem teljesítette a mentességhez szükséges feltételeket, mivel más felekre nyomást gyakorolt, és a mentességi kérelem benyújtását követően is folytatta a jogsértést. A Crompton állításainak alapos kivizsgálása után a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy ezeket a vádakat nem támasztja alá döntő és lényeges bizonyíték.

2.3.2. *23. pont b) alpontja, első francia bekezdés (30-50 %-os csökkentés)*

(25) A vállalkozások közül a Crompton teljesítette elsőként a 2002. évi közlemény 21. pontjának előírásait, mivel az általa a Bizottságnak szolgáltatott bizonyítékok jelentős hozzáadott értéket képviseltek a Bizottság által a benyújtás időpontjában már birtokolt bizonyítékokhoz képest. A Crompton bírsága ennélfogva – a 23. pont b) alpontjának első francia bekezdése értelmében – 30-50 %-kal csökkenthető.

(26) A Bizottság az együttműködés korai voltára, a teljes eljárásra kiterjedő folyamatosságára és széleskörűségére, valamint a bizonyítékok minőségére tekintettel úgy ítéli meg, hogy a Cromptont a maximális 50 %-os csökkentés illeti meg.

2.3.3. *23. pont b) alpontja, második francia bekezdés (20-30 %-os csökkentés)*

(27) A vállalkozások közül másodikként a Bayer teljesítette a 2002. évi közlemény 21. pontjának előírásait, mivel az általa a Bizottságnak szolgáltatott bizonyítékok jelentős hozzáadott értéket képviseltek a Bizottság által a benyújtás időpontjában már birtokolt bizonyítékokhoz képest. A Bayer bírságát ennélfogva – a 23. pont b) alpontjának második francia bekezdése értelmében – 20-30 %-kal csökkenthetik. A Bayer által az esethez szolgáltatott hozzáadott érték nagysága korlátozott, és a jogsértést csak az utolsó négy év vonatkozásában ismerte el. A Bizottság ezek alapján úgy véli, hogy a Bayert az alkalmazható sávon belüli legkisebb, azaz 20 %-os csökkentés illeti meg.

2.3.4. *23. pont b) alpontja, harmadik francia bekezdés (20 %-ig terjedő csökkentés)*

(28) A vállalkozások közül a General Química teljesítette harmadikként a 2002. évi közlemény 21. pontjának előírásait, mivel az általa a Bizottságnak szolgáltatott bizonyítékok jelentős hozzáadott értéket képviseltek a Bizottság által a benyújtás időpontjában már birtokolt bizonyítékokhoz képest. A General Química ennélfogva – a 23. pont b) pontjának harmadik francia bekezdése értelmében – 20 %-ig terjedő bírságcsökkentésre jogosult. Mivel a General Química a jelentős hozzáadott értékre vonatkozó feltételnek az eljárás során csak viszonylag későn tett eleget – több mint másfél évvel a Bizottság által a telephelyén végrehajtott helyszíni vizsgálatot követően –, és a bizonyítékokhoz való hozzájárulásának mértéke korlátozott hozzáadott értéket képviselt, a Bizottság megítélése szerint a General Química (és a Repsol) az alapesetben kiszabott bírság 10 %-os csökkentésére jogosult.

2.3.5. *A 2002. évi közlemény alkalmazására vonatkozó végleges megjegyzés*

(29) A Bizottság ebben az esetben nyomatékosan figyelmeztette az engedékenység alkalmazását kérelmezőket, hogy amennyiben összességében koherens jelzések és bizonyítékok állnak rendelkezésre a kartell fennállására vonatkozóan, ne próbálják gátolni a Bizottságot a jogsértés bizonyításában. A Bizottság szerint a kérelmezők ilyen értelmű magatartása komoly kétségeket támaszt az együttműködés tartalmával és folyamatosságával kapcsolatban.

3. **HATÁROZAT**

(30) A következő vállalkozások megsértették a Szerződés 81. cikke (1) bekezdését és az EGT-megállapodás 53. cikkét azzal, hogy a jelzett időszakban az árak rögzítéséből, illetve az EGT területén a gumiipari vegyi anyagok piacára vonatkozó bizalmas információk kicseréléséből álló megállapodások sorában vettek részt és erre irányuló összehangolt magatartást folytattak:

a) Bayer AG – 1996. január 1. – 2001. december 31.;

b) Crompton Manufacturing Company Inc. – 1996. január 1. – 2001. december 31.;

c) Crompton Europe Ltd. – 1996. január 1. – 2001. december 31.;

d) Chemtura Corporation – 1996. augusztus 21. – 2001. december 31.;

e) Flexsys N.V. – 1996. január 1. – 2001. december 31.;

f) General Química SA – 1999. október 31. – 2000. június 30.;

g) Repsol Química SA – 1999. október 31. – 2000. június 30.;

h) Repsol YPF SA – 1999. október 31. – 2000. június 30.

(31) A fent felsorolt vállalkozások haladéktalanul véget vetnek a fent említett jogsértéseknek, amennyiben erre még nem került sor. Tartózkodnak az ismertetett cselekedetek vagy magatartások megismétlésétől, és az ugyanilyen vagy hasonló tárgyú vagy hatású cselekedetektől vagy magatartásoktól.

(32) A hivatkozott jogsértésekkel kapcsolatban a Bizottság az alábbi bírságokat szabja ki az egyes vállalkozásokra:

a)	Flexsys N.V:	0 EUR
b)	Crompton Manufacturing Company, Inc. és Crompton Europe Ltd. egyetemlegesen:	13,60 millió EUR
	amelyből a Chemtura Corporation vállalkozással együtt egyetemlegesen:	12,75 millió EUR
c)	Bayer AG:	58,88 millió EUR
d)	General Química SA, egyetemlegesen a Repsol Química SA és a Repsol YPF SA vállalkozásokkal együtt:	3,38 millió EUR.

A határozat teljes szövegének bizalmas adatokat nem tartalmazó változata az ügy hiteles nyelvein és a Bizottság munkanyelvein megtalálható a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján: http://ec.europa.eu/comm/competition/.